

zat. nr 2

Druk Nr PU-111/11

Wpł. do BRM dnia 17.03.2011r.

INFORMACJA NA TEMAT
PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W MIEŚCIE KATOWICE

Zadania z zakresu sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice realizowane są w Wydziale Planowania Przestrzennego.

Proces związany ze sporządzaniem planu rozpoczyna się od wykonania analizy zasadności przystąpienia do sporządzania planu oraz stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium. Ponadto ustala się niezbędny zakres prac planistycznych, przygotowuje się materiały geodezyjne. Analizy te wykonywane są w ramach prac Wydziału Planowania Przestrzennego przed przygotowaniem projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu.

Po podjęciu przez Radę Miasta Katowice uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu, w przeważającej większości, opracowanie projektu planu powierza się firmie zewnętrznej wyłonionej w przetargu, z którą zawiera się umowę cywilno – prawną. Nieliczne plany opracowywane są w Wydziale Planowania Przestrzennego.

Przygotowanie dokumentacji zamówienia publicznego oraz rozstrzygnięcie przetargu obejmuje okres ok. 3 miesięcy. Wynika on z obowiązujących procedur określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Opracowanie projektu planu podzielone jest na sześć etapów, które są odbierane i sprawdzane przez inspektorów Wydziału Planowania Przestrzennego pod względem formalnym i merytorycznym. Wydział Planowania Przestrzennego nadzoruje wykonanie umowy zgodnie z harmonogramem określającym w umowie zakres i terminy wykonywania prac oraz stanowiskiem Prezydenta (jako organu sporządzającego plan). Etapy opracowania projektu planu dotyczą kolejnych prac analityczno - projektowych oraz przygotowania projektu planu do uchwalenia przez Radę Miasta. Prace analityczne polegają na wykonaniu opracowania ekofizjograficznego, inwentaryzacji urbanistycznej oraz analizie materiałów i dokumentów mających wpływ na uwarunkowania do projektu planu. W ramach tego etapu ogłasza się o przystąpieniu do sporządzenia planu, a następnie bada się wnioski złożone przez organy i instytucje oraz osoby prawne i prywatne. W wyniku przeprowadzenia tych prac uzyskuje się syntezę uwarunkowań oraz wytyczne do planu (etap I).

Następnym etapem jest wariantowe opracowanie koncepcja zagospodarowania obszaru oraz wybór wariantu (etap II). Kolejny (etap III) to skonkretyzowanie ustaleń w projekcie planu oraz sporządzenie stanowiska w sprawie zgodności projektu planu z obowiązującym studium.

Zaakceptowany przez Prezydenta Miasta Katowice projekt planu poddany jest opiniowaniu i uzgodnieniu przez organy zewnętrzne określone w ustawie (etap IV). Następnie projekt planu wyłożony jest do publicznego wglądu, poddany dyskusji publicznej oraz składane są do niego uwagi, które po rozpatrzeniu przez Prezydenta Miasta mogą być uwzględnione w projekcie planu, co wymaga ponowienia procedury w niezbędnym zakresie (etap V).

Po wyczerpaniu procedury wymaganej przepisami ustawy następuje etap VI czyli rozpatrzenie i uchwalenie planu przez Radę Miasta Katowice. Uchwała podlega kontroli wojewody, która powinna nastąpić w ciągu jednego miesiąca. Plan wchodzi w życie w ciągu miesiąca po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Podsumowując, cały proces związany ze sporządzeniem mpzp, od analizy przed przystąpieniem do jego wejścia w życie, przy niezbędnym czasie na poszczególne etapy sporządzenia planu wynoszącym od 2 do 4 miesięcy, obejmuje okres ok. 2 lat, jeżeli nie następuje ponowienie procedury, co zdarza się to jednak rzadko.

Czas potrzebny na sporządzenie planu przede wszystkim zależy od powierzchni planu, ale także od stopnia złożoności problemów występujących w przestrzeni, uwarunkowań prawnych, potrzeb społecznych. Często projekt planu wymaga wielokrotnego uzgadniania oraz wykładania, co znacznie wydłuża czas jego opracowania. Dotąd jako priorytetowe przyjmowano dążenie do tworzenia planów akceptowanych przez społeczeństwo i nie zaskarżanych przez inwestorów. Wpływ na wydłużenie procedury mają także częste zmiany przepisów dotyczących planowania przestrzennego, które po uwzględnieniu skutkują także obowiązkiem ponowienia uzgadniania i upublicznienia¹.

Obecnie na podstawie podjętych uchwał Rady Miasta Katowice rozpoczęte są 22 procedury sporządzania planów, w tym 2 procedury prowadzone są w ramach prac Wydziału Planowania Przestrzennego.

Miasto Katowice zajmuje powierzchnię 16.450 ha, w tym prawie 50% powierzchni miasta zajmują tereny leśne. Tereny górnicze zajmują ok. 85% powierzchni miasta.

Uchwałą nr XXXIII/672/04 z dn. 22 listopada 2004r. Rada Miasta Katowice odstąpiła od obowiązku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla części terenów górniczych. Na podstawie tej uchwały obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego objętych jest ok. 10,5% powierzchni miasta. W związku z powyższym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzane były przede wszystkim dla terenów objętych w/w obowiązkiem planistycznym w celu zniesienia ograniczeń inwestycyjnych oraz sukcesywnie dla terenów możliwych do zainwestowania, według rozpoznania bieżących potrzeb rozwojowych miasta i w wyniku wniosków składanych przez inwestorów. Zasadniczo plany nie są sporządzane dla terenów kompleksów leśnych.

Na terenie miasta Katowice uchwalonych jest obecnie 100 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Pokrywają one powierzchnię ok. 3042 ha, co stanowi ok. 18,5% powierzchni miasta. Biorąc pod uwagę powierzchnię terenów możliwych do zainwestowania, tj. nieleśnych, pokrycie uchwalonymi planami stanowi ponad 1/3 tych terenów.

Obecnie w trakcie wykonywania są podjęte przez Radę Miasta Katowice 22 uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obszar objęty w/w uchwałami obejmuje powierzchnię ok. 3080 ha co stanowi ok. 18,7% powierzchni miasta. Biorąc pod uwagę powierzchnię terenów możliwych do zainwestowania, tj. nieleśnych, wielkość ta stanowi ok. 34% tych terenów. Łącznie obowiązujące i sporządzane plany obejmują 2/3 powierzchni terenów nieleśnych.

Opracowane plany miejscowe muszą spełniać warunek zgodności ze Studium. Z uwagi na zdezaktualizowanie się ustaleń obowiązującego obecnie Studium, prace nad siedmioma planami miejscowymi zostały zawieszone. Powierzchnia tych planów to ok. 2100 ha.

¹ Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w roku 2010 była zmieniana sześć razy. Np. zmiany wprowadzone ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych spowodowały konieczność weryfikacji wszystkich planów będących w trakcie opracowania i dostosowania ich treści do wymogów tej ustawy. Zmiana treści projektów planów wymagała powtórzenia procedury, zależnie od jej zaawansowania (powtórzenie uzgodnień, ponowne wyłożenie);

W trakcie sporządzania jest projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice - II edycja” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opracowany został na podstawie uchwały Rady Miasta Katowice nr LV/1170/06 z dnia 27 lutego 2006r. o przystąpieniu do sporządzenia studium. Wykonawcą projektu jest Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o.

Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna na posiedzeniach w dniu 22.09.2009r. oraz 09.11.2009r., po zapoznaniu się z projektem studium wraz z prognozą i po przeprowadzonych dyskusjach zaopiniowała projekt pozytywnie wnosząc uwagi, które zostały uwzględnione.

Zgodnie z obowiązującym trybem formalno-prawnym, po przeprowadzeniu uzgodnień, projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 04 stycznia do 08 lutego 2010r. Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie studium rozwiązaniami odbyła się w dniach 18 i 19 stycznia 2010r. Uwagi do projektu Studium należało składać do dnia 05.03.2010r. Łącznie wpłynęło 970 pism zawierających uwagi, które zostały uporządkowane i podzielone na 49 części problemowych. W dniach 10, 11, 12, 23, 24 sierpnia 2010r. odbyły się robocze spotkania w sprawie sposobu rozpatrzenia złożonych uwag przy udziale Prezydenta Miasta Katowice i Wiceprezydentów, naczelników wybranych wydziałów Urzędu Miasta oraz przy udziale zespołu projektowego Biura Rozwoju Regionu Sp. z o.o. Wówczas omówione zostały kierunkowo uwagi dotyczące w szczególności rozwiązań w zakresie transportu, uwagi w odniesieniu do strategicznych obszarów rozwojowych oraz wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, uwagi dotyczące zmiany przeznaczenia kierunku zagospodarowania, dotyczące obszarów konfliktowych. Zostały przeprowadzone szczegółowe, wielowątkowe i złożone analizy, zważywszy także na fakt, że szereg wniesionych uwag zawierało treści wzajemnie się wykluczające. Organizowane były również spotkania celem wyjaśnienia kwestii problemowych. Ponadto została opracowana „Koncepcja układu dróg podstawowych na terenie dzielnic południowych miasta Katowice” ilustrująca kierunkowo rozstrzygnięcia w projekcie studium wynikające ze sposobu rozpatrzenia uwag.

Z uwagi na dużą ilość i szeroki zakres wniesionych uwag były one rozpatrywane sukcesywnie w okresie od maja 2010r. do marca 2011r. Część pism, o jednakowej treści uwag, została wniesiona przez wiele osób indywidualnych, a wiele pism zawierało wielowątkowe uwagi odnoszące się do różnych kwestii merytorycznych i lokalizacyjnych. Dlatego z treści wszystkich zarejestrowanych pism wyodrębnione zostały szczegółowe uwagi. Po ich uporządkowaniu stwierdzono, że występujących w nich wątków tematycznych jest 696, czyli tyle szczegółowych uwag wymagało rozpatrzenia. W wyniku rozpatrzenia uwag - nie uwzględniono 203 uwag, 160 uwag uwzględniono w części i nie uwzględniono w części, natomiast 266 uwag uwzględniono. 67 uwag zostało zakwalifikowanych jako nie podlegające rozstrzygnięciu.

Dalszą kolejność i zakres wykonania przez Prezydenta Miasta czynności, w toku procedury sporządzania studium określa art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Artykuł ten stanowi, iż po etapie wnoszenia i rozpatrywania uwag prezydent miasta przedstawia radzie gminy do uchwalenia projekt studium wraz z listą nieuwzględnionych uwag. Obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie definiuje więc etapu procedury formalno - prawnej pomiędzy rozpatrzeniem uwag przez Prezydenta Miasta, a przekazaniem projektu Studium z uwagami Radzie Miasta. Interpretacje prawne dotyczące procedury uchwalania studium, wynikające z orzecznictwa sądów administracyjnych stanowią, że uchwalenie studium wraz z listą nieuwzględnionych uwag winno nastąpić jednocześnie tj. w praktyce na jednej sesji.

Ze względu na rozległą tematykę i liczbę uwag zgłoszonych do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice – II edycja, proponuje się zapoznanie Radnych z listą nieuwzględnionych uwag poprzez przedstawienie Komisji Rozwoju Miasta oraz wszystkim Radnym, zainteresowanym szczegółową problematyką Studium, sposobu rozpatrzenia uwag przez Prezydenta Miasta.

W związku z art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z dn. 7 listopada 2008r. z późn. zmianami) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice, umieszczona zostanie informacja o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do wyłożonego projektu Studium.

Po wykonaniu powyższych czynności do w/w projektu zostaną wprowadzone zmiany wynikające ze sposobu rozpatrzenia uwag.

Ukończenie prac nad Studium rozpocznie nowy etap sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opracowywanych w oparciu o zaktualizowaną politykę przestrzenną dla Katowic.

W świetle doświadczeń większych miast w Polsce, w zakresie przyjętych metod pracy dla kształtowania polityki przestrzennej, zasadne jest utworzenie miejskiej pracowni urbanistycznej, także w Katowicach. Może to nastąpić w powiązaniu z wdrażaniem sporządzanego Studium.

W bieżącym roku przewiduje się wprowadzenie zmian organizacyjnych dotyczących sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i wyodrębnienie w strukturze Wydziału Planowania Przestrzennego pracowni urbanistycznej w celu zwiększenia ilości planów opracowywanych bez udziału wykonawców zewnętrznych. W związku z powyższym podjęte zostały już działania mające na celu zorganizowanie pracowni urbanistycznej w ramach Wydziału Planowania Przestrzennego.

Naczelnik Wydziału
Planowania Przestrzennego
mgr inż. arch. Teresa Womni-Chanek

Wiceprezydent Miasta Katowice

Marcin Krupa